

**SWURES9-018: ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นในสังคมเมือง: ความเกื้อกูล
ความช่วยเหลือ ในครอบครัวไทย**

**INTERGENERATIONAL SOLIDARITY IN URBAN AREA: SUPPORT AND ASSISTANCE
IN THAI FAMILIES**

วสวัตต์ สุตินญามณี

Vasavat Sutinyamanee

สาขาวิชาธุรกิจการบิน สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Airline Business Department, Aviation Personnel Development Institute, Kasem Bundit University

Corresponding author, E-mail: vasavat.sut@kbu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่น และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจ รวมทั้งความเกื้อกูลทางเศรษฐกิจของประชากรต่างรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความเป็นสังคมเมืองสูง ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความช่วยเหลือในการรับฟังและการแก้ปัญหา รวมไปถึงความ เกื้อกูลทางเศรษฐกิจ ต่อกันระหว่างรุ่น ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยแรงงานจำนวน 1,092 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของครัวเรือน โดยข้อมูลดังกล่าวได้มาจากโครงการ “คุณค่าแห่งครอบครัว และความสัมพันธ์ต่างวัยในประเทศไทย”พ.ศ.2553 ของศูนย์พัฒนามนุษย์และการย้ายถิ่น วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยโครงการดังกล่าวมีข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว และความสัมพันธ์ของประชากรต่างรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครอย่างครบถ้วน โดยผู้วิจัยใช้การจำลองแบบ Binary Logistic Regression เพื่อวิเคราะห์ถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ ความเกื้อหนุน และความช่วยเหลือ ของประชากรต่างรุ่นในครอบครัวโดยการศึกษาพบว่าในสังคมเมืองของไทยนั้นผู้เป็นพ่อแม่จะให้ความสำคัญในการเกื้อกูล และช่วยเหลือกับบุตรชาย แต่ในทางกลับกันนั้น บุตรสาวก็จะเป็นผู้ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้เป็นพ่อแม่ อีกทั้ง เมื่อบุตรที่มีการทำงานมีรายได้ก็จะมีเกื้อกูล และช่วยเหลือแก่ผู้เป็นพ่อแม่อย่างเห็นได้ชัด และที่สำคัญพบว่าไม่ว่าบุตรที่ไม่มีการศึกษา หรือ มีการศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัยก็จะมี การช่วยเหลือ เกื้อกูลผู้เป็นพ่อแม่ไม่แตกต่างกัน อีกทั้งการติดต่อสื่อสาร การพบปะหน้าตาพูดคุยกัน ก็จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการช่วยเหลือเกื้อกูลกันทางเศรษฐกิจ และการรับฟังปัญหาของประชากรระหว่างรุ่นอีกด้วย

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ของประชากรต่างรุ่นครอบครัว สังคมเมือง

Abstracts

This research aims to study important issues about intergenerational solidarity of Thai families in Bangkok where is a city of the highest urbanization in Thailand including the factors which contribute to help in listening, problem solving and economic support from 1,092 samplings that are in labor age and representatives of the household. This research data is derived from the project "The Value of Family and the Relationship of Different Ages in 2010" from Human Development and migration Centre, College of Population Studies, Chulalongkorn University. This project includes completed data about the family and the intergenerational relationship of population in Bangkok. Binary Logistic Regression was used to analyze the factors which are related with supports and assistance of intergeneration in family. The study found that the parents would give priority to lend a hand and assisted their sons. However, the daughters would be helping the parents. In addition, children who have been working will be complementary and assist their parents. And most importantly, this research found that children who are illiterate or educated to university level will be the same in helping their parents are same. Communication is one of the important factors that increase economic support and assistance of intergeneration in their families.

Keywords: Intergenerational solidarity family Urbanization

บทนำ

นิยามของความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่น หรือ Intergenerational Solidarity เป็นการล้อมกรอบด้วยรูปแบบและโครงสร้างการมีปฏิสัมพันธ์ที่หลากหลายระหว่างประชากรที่เป็นสมาชิกของครอบครัวที่อยู่รุ่นที่แตกต่างกัน [1] อันถือได้ว่าเป็นอัตลักษณ์หรือคุณสมบัติเฉพาะตัวทางสังคมเนื่องจากกระทบต่อประสบการณ์ และคุณภาพชีวิตของประชากร สูงวัย และประชากรที่เยาว์วัยกว่าซึ่งเป็นประชากรวัยพึ่งพิง และเป็นการสื่อถึงความ เป็นปึกแผ่นระหว่างประชากรรุ่นต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างบิดามารดาและบุตรตลอดทั้งชีวิตด้วย [2] ประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้ได้รับการกล่าวถึงมาตลอด 30 ปีและยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเมื่อองค์การสหประชาชาติ (United Nation) ได้เสนอแนวคิด “สังคมสำหรับคนทุกอายุ” (Society for All Ages) ในปี ค.ศ. 1995 โดยมี 4 มิติหลัก อันได้แก่สถานการณ์ของผู้สูงอายุ การพัฒนาตนเองตลอดชีวิต รวมไปถึงความสัมพันธ์ของประชากรหลายรุ่น (Multigenerational Relationships) และความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนา และการสูงอายุของประชากรซึ่ง แนวคิดขององค์การสหประชาชาติแม้จะมีการกล่าวถึงมิติความสัมพันธ์ของประชากรหลายรุ่นแต่ก็เป็นการเน้นที่การพึ่งพาอาศัยกัน ยังไม่กล่าวถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประชากรรุ่นต่างๆชัดเจนนัก ดังนั้นแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศแมดริด เกี่ยวกับผู้สูงอายุ(Madrid International Plan of Action on Ageing) ปี ค.ศ. 2002 จึงได้มีการเปลี่ยนคำดังกล่าวเป็น “ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่น Intergeneration Solidarity” เพื่อเป็นการสร้างความ เป็นปึกแผ่นให้กับครอบครัว [3]

เมื่อพิจารณาการศึกษาในประเด็น ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่น พบว่าที่ผ่านมาการศึกษาวิจัยเป็นจำนวนไม่น้อยที่ศึกษาถึงเรื่องครอบครัว การเปลี่ยนแปลงในครอบครัว รูปแบบของครอบครัวรวมถึงปัญหาของครอบครัวแต่มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นในครอบครัวยังคงมีจำนวนไม่มากนัก แต่ประเด็นทางสังคมที่เกิดขึ้นมากมายในเรื่องของความสัมพันธ์ในครอบครัวเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ และปัญหาทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองใหญ่ๆโดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร ที่มีความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ ความต้องการแรงงานในการ พัฒนาเศรษฐกิจ ที่ทำให้วัยแรงงานไม่น้อยที่ย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในเมืองที่มีความต้องการแรงงานสูง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ความสัมพันธ์ของครอบครัว ความสัมพันธ์ของประชากรต่างรุ่นในครอบครัวเปลี่ยนไป จากครอบครัวใหญ่ที่อาศัยอยู่ร่วมกันหลาย รุ่นกลายเป็นครอบครัวเดี่ยวที่แต่ละประชากรแต่ละรุ่นวัยแยกกันอยู่ ไม่เพียงแต่ผู้ย้ายถิ่นที่สถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นประชากรที่อาศัยในสังคมเมืองได้ประสบกับสถานการณ์นี้มาเป็นระยะ เวลายาวนาน เนื่องด้วยการแข่งขัน ความบีบรัด และความเร่งรีบในการทำงาน อันเนื่องมาจากความ เติบโตทางเศรษฐกิจในสังคมเมือง เพื่อเป็นการศึกษาให้ครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวในทุกประเด็นผู้วิจัยจึงศึกษาในประเด็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นเพื่อต่อยอดการศึกษาในด้านครอบครัวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่น และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความช่วยเหลือรับฟังปัญหา และความกังวลใจ รวมทั้งความเกื้อกูลทางเศรษฐกิจของประชากรต่างรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความเป็นสังคมเมืองสูง ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความช่วยเหลือในการรับฟังและการแก้ปัญหา รวมไปถึงความ เกื้อกูลทางเศรษฐกิจ ต่อกันระหว่างรุ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

“ประชากรต่างรุ่นในครอบครัว” หมายถึง สมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ร่วมกันโดยมีช่วงวัยหรือรุ่นวัยที่ต่างกัน โดยส่วนมากจะประกอบไปด้วย รุ่นปู่ย่าตายาย หรือรุ่นสูงอายุ รุ่นบิดามารดา และรุ่นบุตรหลาน ที่อาศัยอยู่รวมในครอบครัวเดียวกันมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน

“ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นในครอบครัว” หมายถึง พฤติกรรมที่ประชากรต่างรุ่นในครอบครัวปฏิบัติต่อกัน คือ การให้การอบรม ดูแล รวมถึงการให้คำปรึกษาเสนอแนะระหว่างประชากรต่างรุ่นในครอบครัว

“ความเกื้อกูล” หมายถึง การอุทิศตน เจริญ เื้อื้อเพื่อ เผื่อแผ่ ทั้งทางกายภาพ และทางจิตใจ ระหว่างประชากรต่างรุ่นในครอบครัว เช่น การเกื้อกูลกันระหว่างบิดามารดาที่มีต่อบุตร

“ความช่วยเหลือ” หมายถึง การตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชากรต่างรุ่นในครอบครัวทั้งทางกายภาพและจิตใจ ทำให้เกิดความปรารถนาที่จะร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชากรต่างรุ่นในครอบครัวนั้น เช่น การช่วยเหลือผู้เป็นบิดามารดาในยามสูงวัยของผู้ที่เป็นบุตร

แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสมมติฐาน

มุมมองเกี่ยวกับช่วงชีวิต (Life Course Perspective) เกี่ยวข้องกับการมีอายุที่เพิ่มขึ้น หรือ สูงอายุขึ้นของประชากร ในฐานะที่เป็นขั้นตอนทั่วไปของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นภายใต้สภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลง โดยเชื่อมประสบการณ์ของชีวิตช่วงหลัง ซึ่งเป็นของสมาชิกในสังคมที่ส่งต่อทุนทางสังคมที่สั่งสมกับสมาชิกในรุ่นหลังได้ กล่าวคือ แนวคิดนี้เป็นเรื่องประวัติศาสตร์ของปัจเจกบุคคล หรือ อัตชีวประวัติส่วนตัว [4,5,10] ทั้งนี้ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นพบว่า แนวคิดนี้ถูกใช้อธิบายเรื่องการพึ่งพาอาศัยกันของประชากรต่างรุ่น โดยประชากรรุ่นหนึ่งจะเป็นผู้ให้กับประชากร อีกรุ่นหนึ่ง และในทางกลับกัน ประชากรรุ่นหนึ่ง ก็จะบริโภคหรือโดยใช้ค่าใช้จ่ายของประชากรอีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งการเกื้อหนุนที่เกิดขึ้นเช่นการส่งต่อรายได้เพื่อช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ การช่วยเหลือเรื่องส่วนตัว การเกื้อหนุนทางด้านจิตใจ และการให้คำปรึกษา [5,11,12] นอกจากนี้ แนวคิดดังกล่าวยังเป็นองค์ประกอบสำคัญของทฤษฎีความเป็นปึกแผ่นของประชากรต่างรุ่น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่องเป็น มุมมองที่จำเป็นในการสร้างครอบครัวให้มีคุณภาพ [6,13]

ทฤษฎีความเป็นปึกแผ่นของประชากรต่างรุ่น(Theory of Intergenerational Solidarity)เป็นแนวคิดที่ได้รับ การพัฒนาบนพื้นฐานทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม (Social Exchange Theory) ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา และบุตร ในเชิงมิติทรัพยากร ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ [7] โดย Bengtson ได้นำเสนอเรื่องดังกล่าวในหลายแง่มุม และมีการตีความเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และบุตรเป็น 6 มิติ [8,12,14,15,16]ดังนี้

1) ความเป็นปึกแผ่นเชิงโครงสร้าง (Structural Solidarity) พิจารณาโครงสร้างทาง โอกาสเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่น บิดามารดา พี่น้อง เพศ อายุ สถานภาพสมรส และสถานภาพการทำงาน

2) ความเป็นปึกแผ่นเชิงสัมพันธ์ (Associative Solidarity) พิจารณาเรื่อง ความถี่ และรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว โดยวัดที่รูปแบบ การติดต่อระหว่างสมาชิกต่างรุ่น เช่น พบกันโทรศัพท์หา กันและอีเมลล์รวมทั้งความถี่และความเข้มข้นของการติดต่อ

3) ความเป็นปึกแผ่นเชิงความรู้สึก (Affectual Solidarity) เป็นการวัดคุณภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างบุตรกับบิดามารดาโดย พิจารณานิสัย และระดับของอารมณ์เชิงบวก ที่เกี่ยวข้องกับ สมาชิกในครอบครัว และระดับของการพึ่งพาอาศัยกันเกี่ยวกับอารมณ์นั้น

4) ความเป็นปึกแผ่นเชิงบรรทัดฐาน (Normative Solidarity) พิจารณาเรื่องจุดแข็งของ ความรับผิดชอบใน บทบาทของครอบครัว และภาระหน้าที่ของบิดามารดาที่มีต่อสมาชิก ในครอบครัว

5) ความเป็นปึกแผ่นเชิงความเห็นร่วมกัน (Consensual Solidarity) พิจารณาระดับความเห็นด้วยในเรื่องของค่านิยมทัศนคติ และความเชื่อระหว่างสมาชิกในครอบครัว

6) ความเป็นปึกแผ่นเชิงหน้าที่ (Functional Solidarity) พิจารณาระดับการเกื้อหนุน และการแลกเปลี่ยนทรัพยากร โดยวัดจากประเภทของการเกื้อหนุน ทั้งด้านการเงิน วัตถุ และอารมณ์

ทฤษฎีความไม่แน่ใจในความสัมพันธ์ของประชากรต่างรุ่น (Theory of Intergenerational Ambivalence) เป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งที่ใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่น ซึ่ง Lusucher and Pillemer (1998) ได้พัฒนาแนวคิดนี้ขึ้นโดยมองว่าความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งที่เป็นเชิงบวก และเชิงลบ และเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การดูแลผู้เฒ่า ดังนั้นความไม่แน่ใจในความสัมพันธ์ของประชากรต่างรุ่นจึงหมายถึงความแตกต่างในความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และบุตร ทั้งในเชิงจิตวิทยาและสังคม โดยแนวคิดดังกล่าวได้มีการจำแนกเป็น 2 มิติสำคัญ [4,9] คือมิติความไม่แน่ใจเชิงสังคมวิทยา (Sociological Ambivalence) เน้นเรื่องความคาดหวังเชิงบรรทัดฐานที่เข้ากันไม่ได้ในเรื่องทัศนคติความเชื่อและพฤติกรรม และการกำหนดโครงสร้างของสถานภาพ และบทบาทในสังคม รวมทั้งมิติความไม่แน่ใจเชิงจิตวิทยา (Psychological Ambivalence) ซึ่งกล่าวถึงประสบการณ์ระดับบุคคลในเชิงความแตกต่างทางความรู้สึกซึ่งผสมความรู้สึกหรืออารมณ์ทั้งที่เป็นบวก และลบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุคคลนั้น

สำหรับการศึกษาที่มีกรอบในการวิเคราะห์ถึงลักษณะทางประชากร การอยู่ร่วมกัน การปฏิสัมพันธ์ รวมไปถึงการมีงานทำของประชากรต่างรุ่นที่ส่งผลต่อความเกือกูล การแก้ปัญหา และ ความช่วยเหลือ ทางเศรษฐกิจระหว่างประชากรต่างรุ่นในครอบครัวในเขตกรุงเทพมหานคร อันนำไปสู่ข้อสมมติฐานที่ว่า

- 1) คุณลักษณะทางประชากรได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ที่ต่างกัน จะส่งผลให้ความช่วยเหลือ การรับฟังปัญหา และความกังวลใจ รวมไปถึงความเกือกูล ในด้าน เศรษฐกิจ ระหว่างประชากรต่างรุ่นต่างกัน
- 2) บุตรที่มีงานทำจะให้ความช่วยเหลือ การรับฟังปัญหา และ ความกังวลใจ รวมไปถึง การ เกือกูลในด้าน เศรษฐกิจระหว่างประชากรต่างรุ่นมากกว่า
- 3) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ยิ่งใกล้ชิดกัน จะให้ความช่วยเหลือ การรับฟังปัญหา และ ความกังวลใจ รวมไปถึง การ เกือกูลในด้านเศรษฐกิจระหว่างประชากรต่างรุ่นมากกว่า

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากการสำรวจของโครงการ “คุณค่าแห่งครอบครัว และความสัมพันธ์ต่างวัยในประเทศไทย” พ.ศ.2553 ของศูนย์พัฒนามนุษย์และการย้ายถิ่น วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้อมูลจากการสำรวจดังกล่าวเป็นฐานข้อมูลที่มีข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและความสัมพันธ์ของประชากรต่างรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครอย่างครบถ้วน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Systematic Random Sampling โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นผู้ทำการสุ่มและเลือก ซึ่งมีจำนวนตัวอย่างที่เป็นวัยแรงงานโดยเป็นตัวแทนของครัวเรือน จำนวน 1,092 คนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในโครงการเกี่ยวกับครอบครัว และ ความสัมพันธ์ของประชากรต่างรุ่น ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเกือกูล และความช่วยเหลือในครอบครัว มาจากคำถามที่ว่า 12 ในช่วง“เดือนที่ผ่านมาคุณให้เงินเลี้ยงดูพ่อแม่ และ คุณรับฟังปัญหาหรือความกังวลใจของพ่อแม่หรือไม่” และ 12 ภายใน” เดือนที่ผ่านมาพ่อแม่ของคุณให้เงินช่วยเหลือคุณ และพ่อแม่ของคุณรับฟังปัญหา หรือความกังวลใจของคุณหรือไม่”โดยถามครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์แบบจำลองแบบ Binary Logistic Regression เพื่อวิเคราะห์ถึงตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อ ความเกือหนุนและความช่วยเหลือ ของประชากรต่างรุ่นในครอบครัว

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

การนำเสนอผลการศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการนำเสนอค่าสถิติเชิงพรรณนาของข้อมูล ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ส่วนที่สองผลการศึกษาเกี่ยวกับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหาและความกังวลใจ ของประชากรระหว่างรุ่นในครอบครัวในเขตกรุงเทพฯ และส่วนที่สามเป็นผลการศึกษาเกี่ยวกับการเกื้อกูลด้านเศรษฐกิจระหว่างรุ่นในครอบครัวในเขตกรุงเทพฯ เมื่อควบคุมด้วยตัวแปรอื่นๆแล้ว โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในภาพรวมของข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ถึงความช่วยเหลือ การรับฟังปัญหา และความกังวลใจ และความเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจ ของประชากรต่างรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จากการสำรวจของโครงการ “คุณค่าแห่งครอบครัว และความสัมพันธ์ต่างวัยในประเทศไทย” พ.ศ. 2553 ของศูนย์พัฒนามนุษย์และการย้ายถิ่น วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งสามารถอธิบายคุณลักษณะข้อมูลที่น่าสนใจในการศึกษาในครั้งนี้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คุณลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา (N=1,092)

คุณลักษณะข้อมูล	รายละเอียด			
	จำนวน	ร้อยละ	Mean	S.D.
เพศของบุตร				
บุตรเพศหญิง	697	63.8	-	-
บุตรเพศชาย	395	36.2	-	-
อายุของบุตร	-	-	46.07	14.099
ระดับการศึกษาของบุตร				
ไม่มีการศึกษา	42	3.8	-	-
ประถมศึกษา	499	45.7	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	231	21.2	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา	162	14.8	-	-
มหาวิทยาลัย(ปริญญาตรีขึ้นไป)	148	13.6	-	-
ไม่ทราบระดับการศึกษา(Missing)	10	0.9	-	-
สถานภาพสมรสของบุตร				
โสด	196	17.9	-	-
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	721	66.0	-	-
หย่าและแยกทาง	56	5.1	-	-
หม้าย	119	10.9	-	-
สถานภาพการทำงานของบุตร				
ไม่ได้ทำงาน	341	31.2	-	-
ทำงาน	751	68.8	-	-
สถานภาพการทำงานของพ่อแม่				
พ่อและแม่ไม่ได้ทำงาน	751	68.8	-	-
พ่อทำงานเพียงอย่างเดียว	45	4.1	-	-
แม่ทำงานเพียงอย่างเดียว	121	11.1	-	-
ทั้งพ่อและแม่ทำงาน	175	16.0	-	-

คุณลักษณะข้อมูล	รายละเอียด			
	จำนวน	ร้อยละ	Mean	S.D.
การอยู่อาศัยร่วมกันในครอบครัวของพ่อแม่				
พ่อแม่ไม่ได้อยู่ในครอบครัว	642	58.8	-	-
พ่อเพียงคนเดียวอยู่ในครอบครัว	53	4.9	-	-
แม่เพียงคนเดียวอยู่ในครอบครัว	236	21.6	-	-
ทั้งพ่อและแม่อยู่ในครอบครัว	161	14.7	-	-
บุคคลที่บุตรพบปะหน้าตา				
ไม่พบปะหน้าตาพ่อแม่	537	49.2	-	-
พ่อ	60	5.5	-	-
แม่	237	21.7	-	-
ทั้งพ่อและแม่	258	23.6	-	-
บุคคลที่บุตรจะติดต่อสื่อสาร				
ไม่ติดต่อทั้งพ่อและแม่	539	49.4	-	-
พ่อ	68	6.2	-	-
แม่	223	20.4	-	-
ทั้งพ่อและแม่	262	24.0	-	-
บุตรมีการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่				
ไม่ช่วย	554	63.3	-	-
ช่วย	538	36.7	-	-
พ่อแม่มีการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของบุตร				
ไม่ช่วย	672	72.9	-	-
ช่วย	420	27.1	-	-
บุตรมีการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจ แก่พ่อแม่				
ไม่เกื้อกูล	529	48.4	-	-
เกื้อกูล	563	51.6	-	-
พ่อแม่มีการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจ แก่บุตร				
ไม่เกื้อกูล	886	81.1	-	-
เกื้อกูล	206	18.9	-	-

2.ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของประชากรระหว่าง รุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของประชากรระหว่าง รุ่น ทั้งสองทาง คือ รุ่นพ่อแม่ช่วยเหลือ รับฟังปัญหาและความกังวลใจของบุตรและรุ่นบุตรช่วยเหลือ รับฟังปัญหาและ

ความกังวลใจของพ่อแม่ โดยแบบจำลอง Binary Logistic Regression เพื่อหา พบว่าโมเดลที่ใช้ในการอธิบายความผันแปรของโอกาสในการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของประชากรระหว่างรุ่นเป็นโมเดลที่เหมาะสม ($\text{Prob} > \chi^2 = 0.0000$) เมื่อควบคุมตัวแปร ข้อมูลทางประชากรของบุตร อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส และ สถานภาพการทำงาน ตัวแปรสถานภาพการทำงานของพ่อและแม่ ตัวแปรการอยู่อาศัยร่วมกับบุตรของพ่อและแม่ ปัจจัย การพบหน้ากันของบุตรกับพ่อและแม่ และปัจจัยการติดต่อระหว่างกันของบุตรกับพ่อและแม่นั้น จะสามารถวิเคราะห์และได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการประมาณค่า Binary Logistic Regression ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ความช่วยเหลือ การรับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และความช่วยเหลือ การรับฟังปัญหา และความกังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร

ตัวแปรอิสระ	ความช่วยเหลือ การรับฟังปัญหาและความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่		ความช่วยเหลือ การรับฟังปัญหาและความกังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร	
	Odds Ratio	Coef.	Odds Ratio	Coef.
เพศของบุตร				
บุตรเพศหญิง (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
บุตรเพศชาย	0.596**	-0.516**	0.873	-0.135
อายุของบุตร	0.956***	-0.044***	0.942***	-0.060***
ระดับการศึกษาของบุตร				
ไม่มีการศึกษา (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
ประถมศึกษา	1.220	0.199	1.033	-0.033
มัธยมศึกษาตอนต้น	1.189	0.165	1.063	-0.062
มัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา	1.429	0.357	1.676	0.516
มหาวิทยาลัย(ปริญญาตรีขึ้นไป)	2.402	0.876	1.979	0.683
สถานภาพสมรสของบุตร				
โสด (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	2.009**	0.698**	1.272	0.241
หย่าและแยกทาง	1.555	0.441	2.553*	-0.937*
หม้าย	1.307	0.267	1.514	-0.414
สถานภาพการทำงานของบุตร				
ไม่ได้ทำงาน (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
ทำงาน	2.650***	0.974***	1.619**	0.481**
สถานภาพการทำงานของพ่อแม่				
พ่อและแม่ไม่ได้ทำงาน (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
พ่อทำงานเพียงอย่างเดียว	1.467	0.383	1.924	0.654
แม่ทำงานเพียงอย่างเดียว	1.423	0.353	1.087	0.083
ทั้งพ่อและแม่ทำงาน	2.008*	0.697*	2.187**	0.783**

ตัวแปรอิสระ	ความช่วยเหลือ การรับฟัง ปัญหาและความกังวลใจ ของบุตรที่มีต่อพ่อแม่		ความช่วยเหลือ การรับฟัง ปัญหาและความกังวลใจ ของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร	
	Odds Ratio	Coef.	Odds Ratio	Coef.
การอยู่อาศัยร่วมกันในครอบครัวของพ่อแม่ พ่อแม่และแม่ไม่ได้อยู่ในครอบครัว (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
พ่อเพียงคนเดียวอยู่ในครอบครัว	5.372***	1.681***	1.412	0.345
แม่เพียงคนเดียวอยู่ในครอบครัว	2.941***	1.079***	1.992***	0.689***
ทั้งพ่อและแม่อยู่ในครอบครัว	1.299	0.262	1.703*	0.532*
บุคคลที่บุตรพบปะหน้าตา ไม่พบปะหน้าตาพ่อแม่(กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
พ่อ	5.066***	1.622***	8.590***	2.151***
แม่	11.540***	2.446***	4.858***	1.581***
ทั้งพ่อและแม่	8.258***	2.111***	5.310***	1.670***
บุคคลที่บุตรจะติดต่อสื่อสาร ไม่ติดต่อทั้งพ่อและแม่(กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
พ่อ	2.355	0.857	0.942	-0.060
แม่	7.177***	1.971***	3.297***	1.193***
ทั้งพ่อและแม่	5.335***	1.674***	2.236***	0.805***
ค่าคงที่	-2.119		-0.731	
Sample size	1,082		1,082	
Prob>chi2	0.0000		0.0000	
Pseudo-R ²	0.5519		0.4168	
Log likelihood	-335.98821		-420.10975	
*p-value=.10 **p-value=.05 ***p-value=.01				

2.1 เพศ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของบุตร กับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของลูกที่มีต่อพ่อแม่ และการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่า บุตรชายจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ เป็น 0.597 เท่าของบุตรสาว (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) หรือมีสัดส่วนความเสี่ยง ที่จะให้การช่วยเหลือ รับฟัง ปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ น้อยกว่าบุตรสาว 40.3% ในทางกลับกันเพศของบุตรไม่มีความสัมพันธ์กับ การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของ พ่อแม่ที่มีต่อบุตร

2.2 อายุ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของบุตร กับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของลูกที่มีต่อพ่อแม่ และการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของ พ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าอายุ บุตรที่เพิ่มมากขึ้นในทุกๆปีจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของ พ่อแม่เป็น 0.957 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของอายุที่มากขึ้นทุกๆปี หรือมีสัดส่วนความเสี่ยงที่ จะให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ น้อยกว่า ปีที่แล้ว 4.3% ในทางกลับกันพบว่าอายุ

บุตรที่เพิ่มมากขึ้นใน ทุกๆปีจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะได้รับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจจากพ่อแม่ เป็น 0.942 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของอายุที่มากขึ้นทุกๆปี หรือมีสัดส่วน ความเสี่ยงที่จะได้รับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจจากพ่อแม่ น้อยกว่า ปีที่แล้ว 5.8%

2.3 ระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบุตร กับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ ที่มีต่อบุตรพบว่าระดับการศึกษาของบุตรไม่มีความสัมพันธ์กับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความ กังวลใจของ บุตรที่มีต่อพ่อแม่ และ ของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร

2.4 สถานภาพสมรส ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของบุตร กับการ ช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ ที่มีต่อบุตรพบว่าบุตรที่มีสถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกันจะมีสัดส่วน ความเสี่ยงที่บุตรให้การช่วยเหลือ รับฟัง ปัญหา และความกังวลใจแก่พ่อแม่เป็น 2.009 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) เท่าของบุตรที่มีสถานภาพ โสด ในทางกลับกันบุตรที่มีสถานภาพ หย่าและแยกทางจะได้รับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจจาก พ่อแม่ เป็น 2.553 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10) เท่าของบุตรที่มีสถานภาพโสด

2.5 สถานภาพการทำงานของบุตร ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการ ทำงานของบุตร กับการ ช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการ ช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตรพบว่าบุตรที่มีงานทำจะมีสัดส่วนความ เสี่ยงที่บุตรจะให้การช่วยเหลือ รับฟัง ปัญหา และความกังวลใจของพ่อแม่เป็น 2.650 เท่าของบุตรที่ไม่มียานทำ (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) ในทางกลับกันบุตรที่มีงานทำ จะได้รับ การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจจากพ่อแม่เป็น 1.619 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) เท่าของบุตรที่ไม่ได้ทำงาน

2.6 สถานภาพการทำงานของพ่อแม่ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของ พ่อแม่ กับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความ กังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าบุตรที่มีทั้งพ่อและแม่ทำงานจะมีสัดส่วน ความเสี่ยงที่จะให้ความ ช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของพ่อแม่ เป็น 2.008 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10) เท่าของบุตรที่พ่อ และแม่ไม่ได้ทำงาน ในทางกลับกัน บุตรที่มีทั้งพ่อ และแม่ทำงานก็จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะได้รับความช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจจากพ่อแม่ เป็น 2.187 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) เท่าของบุตรที่พ่อ และแม่ไม่ทำงาน

2.7 การอาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัวของพ่อและแม่ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การอาศัยอยู่ ร่วมกันในครอบครัวของพ่อและแม่กับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการ ช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ ที่มีต่อลูก พบว่าครอบครัวที่บุตรที่มีพ่อเพียงคนเดียวอาศัย ร่วมอยู่ในครอบครัว และครอบครัวที่แม่เพียงคนเดียวอาศัยร่วมอยู่ใน ครอบครัวจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะบุตรให้ การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของพ่อแม่ เป็น 5.372 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) และ 2.941 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีพ่อและแม่อาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัว ในทางกลับกันพบว่าไม่มีเพียงครอบครัวที่มีแม่อาศัยร่วมกันเพียงคนเดียว และครอบครัวที่ทั้งพ่อแม่ ทั้งคู่อาศัยอยู่ ร่วมกัน ที่มีสัดส่วนความเสี่ยงที่พ่อแม่จะให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของลูก โดยมีค่าเป็น 1.991 เท่า (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10) และ 1.703 เท่า (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10) ของ ครอบครัวที่ไม่มีพ่อและแม่อาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัว

2.8 การพบปะหน้าตากัน ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะหน้า ตากัน กับ การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่และการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และ ความ กังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าครอบครัวที่บุตรส่วนใหญ่จะพบปะ หน้าตากันกับพ่อ และส่วนใหญ่พบปะ

หน้าตาทั้งแม่ และส่วนใหญ่พบปะหน้าตาทั้งพ่อและแม่จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของพ่อแม่ เป็น 5.066, 11.540 และ 8.258 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีการพบปะ หน้าตาทั้งพ่อและแม่ ในทางกลับกันพบว่าทั้งครอบครัวที่ส่วนใหญ่พบปะหน้าตาทั้งกับพ่อ ส่วนใหญ่พบปะหน้าตาทั้งกับแม่ และ พบหน้าตาทั้งพ่อและแม่ จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่พ่อแม่จะให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตร โดยมีค่าเป็น 8.590, 4.858 และ 5.310 เท่า (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีการพบปะหน้าตาทั้ง พ่อและแม่

2.9 การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการ ติดต่อสื่อสารกัน กับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตรต่อที่มีต่อพ่อแม่ และการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าครอบครัวที่บุตรส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารกับแม่ และติดต่อสื่อสารกับทั้งพ่อและแม่จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของพ่อแม่ เป็น 7.177 และ 5.335 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับทั้งพ่อและแม่ ในทางกลับกันพบว่าทั้งครอบครัวที่ส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารกับแม่ และ ติดต่อสื่อสารกับทั้งพ่อและแม่ จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่พ่อแม่จะให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตร โดยมีค่าเป็น 3.297 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) และ 2.236 เท่า (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับพ่อและแม่

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกื้อกูลกันในด้านเศรษฐกิจ ของประชากรระหว่างรุ่นในเขต กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกื้อกูลกันในด้านเศรษฐกิจของประชากรระหว่าง รุ่นทั้งสองทาง คือ รุ่นพ่อแม่มีการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจแก่รุ่นลูก และรุ่นลูกมีการเกื้อกูลกันในด้านเศรษฐกิจ แก่รุ่น พ่อแม่ โดยแบบจำลอง Binary Logistic Regression เพื่อหา พบว่าโมเดลที่ใช้ในการอธิบาย ความผันแปรของโอกาสในการเกื้อกูลกันในด้านเศรษฐกิจของประชากรระหว่างรุ่นเป็นโมเดลที่เหมาะสม (Prob > chi2 = 0.0000) เมื่อควบคุมตัวแปร ข้อมูลทางประชากรของบุตร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และ สถานภาพการทำงาน ตัวแปรสถานภาพการทำงานของพ่อแม่ ตัวแปรการอยู่อาศัยร่วมกับบุตรของพ่อ และแม่ ปัจจัยการพบหน้ากันของบุตรกับพ่อและแม่ และปัจจัยการติดต่อสื่อสารระหว่างกันของบุตรกับพ่อและแม่แล้ว จะสามารถวิเคราะห์ และได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการประมาณค่า Binary Logistic Regression ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อลูก

ตัวแปรอิสระ	การเกื้อกูลในด้าน เศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่		การเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อลูก	
	Odds Ratio	Coef.	Odds Ratio	Coef.
เพศของบุตร				
บุตรเพศหญิง (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
บุตรเพศชาย	0.665*	-0.408*	1.713***	0.538***
อายุของบุตร	1.002	0.002	0.942***	-0.060***

ตัวแปรอิสระ	การเกื้อกูลในด้าน เศรษฐกิจ ของบุตรที่มีต่อพ่อแม่		การเกื้อกูลใน ด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มี ต่อลูก	
	Odds Ratio	Coef.	Odds Ratio	Coef.
ระดับการศึกษาของบุตร				
ไม่มีการศึกษา (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
ประถมศึกษา	0.957	-0.044	0.414	-0.882
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.991	-0.009	0.672	-0.397
มัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา	0.508	-0.679	0.953	-0.049
มหาวิทยาลัย(ปริญญาตรีขึ้นไป)	0.359	-1.023	0.970	-0.031
สถานภาพสมรสของบุตร				
โสด (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	6.222***	1.828***	0.887	-0.120
หย่าและแยกทาง	1.634	0.491	0.904	-0.101
หม้าย	3.002**	1.099**	1.232	0.208
สถานภาพการทำงานของบุตร				
ไม่ได้ทำงาน (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
ทำงาน	4.340***	1.468***	0.503***	-0.686***
สถานภาพการทำงานของพ่อแม่				
พ่อและแม่ไม่ได้ทำงาน (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
พ่อทำงานเพียงอย่างเดียว	3.676**	1.302**	1.097	0.093
แม่ทำงานเพียงอย่างเดียว	3.662***	1.298***	0.777	-0.252
ทั้งพ่อและแม่ทำงาน	4.213***	1.438***	1.489	0.398
การอยู่อาศัยร่วมกันในครอบครัวของพ่อแม่				
พ่อและแม่ไม่ได้อยู่ในครอบครัว (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
พ่อเพียงคนเดียวอยู่ในครอบครัว	1.881	0.632	1.839	-0.609
แม่เพียงคนเดียวอยู่ในครอบครัว	4.457***	1.495***	2.852***	1.048***
ทั้งพ่อและแม่อยู่ในครอบครัว	1.351	0.301	1.260	0.231
บุคคลที่บุตรพบปะหน้าตา				
ไม่พบปะหน้าตาพ่อแม่(กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
พ่อ	11.048***	2.402***	7.256**	1.982**
แม่	20.365***	3.014***	4.454***	1.494***
ทั้งพ่อและแม่	9.456***	2.247***	5.513***	1.707***

ตัวแปรอิสระ	การเกื้อกูลในด้าน เศรษฐกิจ ของบุตรที่มีต่อพ่อแม่		การเกื้อกูลใน ด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มี ต่อลูก	
	Odds Ratio	Coef.	Odds Ratio	Coef.
บุคคลที่บุตรจะติดต่อสื่อสาร ไม่ติดต่อทั้งพ่อและแม่(กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-
พ่อ	11.363***	2.430***	0.336*	-1.089*
แม่	17.225***	2.846***	0.590	-0.527
ทั้งพ่อและแม่	12.032***	2.488***	1.327	0.283
ค่าคงที่	-5.574		0.234	
Sample size	1,082		1,082	
Prob>chi2	0.0000		0.0000	
Pseudo-R ²	0.6057		0.3254	
Log likelihood	-295.48786		-353.36826	
*p-value=.10 **p-value=.05 ***p-value=.01				

3.1 เพศ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของบุตร กับการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของ บุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าบุตรชายจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะให้การเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจแก่พ่อแม่เป็น 0.665 เท่าของบุตรสาว (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10) หรือมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะให้การเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจน้อยกว่า บุตรสาว 33.5% ในทางกลับกันบุตรชายจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะได้รับการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจจากพ่อแม่ มากกว่าบุตรสาว 1.713 เท่า (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01)

3.2 อายุ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของบุตร กับการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของ บุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าอายุบุตรที่เพิ่มมากขึ้น จะไม่มีความสัมพันธ์กับการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจแก่พ่อแม่ ในทางกลับกันพบว่าอายุบุตรที่เพิ่มมากขึ้นในทุกๆปีจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะได้รับการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจจากพ่อแม่ เป็น 0.942 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของอายุที่มากขึ้นทุกๆปี หรือมีสัดส่วน ความเสี่ยงที่จะได้รับการเกื้อกูลกันในด้านเศรษฐกิจน้อยกว่า ปีที่แล้ว 5.8%

3.3 ระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบุตรกับการ เกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตรพบว่า ระดับการศึกษาของบุตรที่ต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อ พ่อแม่ และการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร

3.4 สถานภาพสมรส ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของบุตร กับการเกื้อกูลใน ด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าสถานภาพสมรสของบุตรที่มีสถานภาพแต่งงานและอยู่ด้วยกัน และสถานภาพหม้าย จะให้การเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจแก่พ่อแม่เป็น 6.222 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) และ 3.002 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) เท่าของ บุตรที่มีสถานภาพสมรสโสด แต่ในทางกลับกันพบว่า สถานภาพสมรสของบุตรไม่มีความสัมพันธ์กับการเกื้อกูลใน ด้านเศรษฐกิจ ที่พ่อแม่มีให้กับบุตร

3.5 สถานภาพการทำงานของบุตร ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการทำงานของบุตรกับการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าบุตรที่มีงานทำจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะให้การเกิดลูกแก่พ่อแม่ เป็น 4.340 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของบุตรที่ไม่มีงานทำ ในทางกลับกัน พบว่าบุตรที่มีงานทำจะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะได้รับการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจจากพ่อแม่เป็น 0.503 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของบุตรที่ไม่ทำงาน หรือ มีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะได้รับ การเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจจากพ่อแม่ น้อยกว่าบุตรที่ไม่ทำงาน 49.7%

3.6 สถานภาพการทำงานของพ่อแม่ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการทำงานของพ่อแม่กับการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่า ครอบครัวบุตรที่มีพ่อทำงานเพียงอย่างเดียว, แม่ทำงานเพียงอย่างเดียว และ ทั้งพ่อและแม่ทำงาน จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะให้ การเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจ แก่พ่อแม่ เป็น 3.676 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05), 3.662 และ 4.213 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวบุตรที่พ่อและแม่ไม่งานทำ ในทางกลับกันพบว่า สถานภาพการทำงานของพ่อแม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ ที่มีต่อบุตร

3.7 การอาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัวของพ่อและแม่ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การอาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัวของพ่อและแม่ กับการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตรพบว่าครอบครัวที่บุตรที่มีแม่เพียงคนเดียวอาศัยอยู่ในครอบครัว จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะได้รับการเกิดลูกในด้าน เศรษฐกิจจากบุตรเป็น 4.457 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีพ่อและแม่อาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัว ในทางกลับกันพบว่าแม่เพียงคนเดียวที่มีแม่อาศัยอยู่ร่วมกันเพียงอย่างเดียว ที่มีสัดส่วนความเสี่ยงที่พ่อแม่จะให้ การเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจแก่ลูก โดยมีค่าเป็น 2.852 เท่า (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) ของครอบครัวที่ไม่มีพ่อและแม่อาศัยอยู่ร่วมกัน ในครอบครัว

3.8 การพบปะหน้าตากัน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะหน้าตากัน กับการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร พบว่าครอบครัวที่บุตรที่ส่วนใหญ่พบปะหน้าตากันกับพ่อส่วนใหญ่พบปะหน้าตากับแม่ และพบปะหน้าตากับทั้งพ่อและแม่จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะให้ การเกิดลูกแก่พ่อแม่ เป็น 11.048, 20.365 และ 9.456 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีการพบปะหน้าตากับทั้งพ่อและแม่ ในทางกลับกันพบว่าทั้งครอบครัวที่ส่วนใหญ่พบปะหน้าตากันกับพ่อส่วนใหญ่ พบปะหน้าตากันกับแม่ และ พบปะหน้าตากันทั้งพ่อและแม่ จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่พ่อแม่จะให้ การเกิดลูก ในด้านเศรษฐกิจแก่บุตร โดยมีค่าเป็น 7.256 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05), 4.454 และ 5.513 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีการพบปะ หน้าตากับทั้ง พ่อและแม่

3.9 การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการ ติดต่อสื่อสารกัน กับการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจของพ่อแม่ ที่มีต่อบุตร พบว่า ครอบครัวที่บุตรที่ส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารกับพ่อส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารกับ แม่ และติดต่อสื่อสารกับทั้งพ่อและแม่จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่จะให้ การเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจแก่พ่อแม่ เป็น 11.363, 17.225 และ 12.031 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) เท่าของครอบครัวที่ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับทั้งพ่อและแม่ ในทางกลับกันพบว่าทั้งครอบครัวที่ส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารกับพ่อ จะมีสัดส่วนความเสี่ยงที่พ่อแม่จะให้ การเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจ แก่บุตรมีค่า เป็น 0.336 (ค่า Odds Ratio ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10) เท่าของครอบครัวที่บุตร ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับพ่อและแม่ หรือมีสัดส่วนความเสี่ยงที่บุตรจะได้รับการเกิดลูกในด้านเศรษฐกิจ จากพ่อแม่ น้อยกว่าครอบครัวที่บุตรไม่มีการติดต่อสื่อสารกับพ่อแม่ 66.4%

สรุป

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นมีความสำคัญมากทั้งกับครอบครัว สังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะเมื่อประเทศต่างๆ กำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยซึ่งส่งผลให้ครอบครัวหนึ่ง ๆ อาจมีสมาชิกครอบครัวอยู่รวมกันถึงหลายรุ่น โดยลักษณะของความสัมพันธ์ที่ต้องคำนึงถึงเป็นหลัก คือ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับบุตร งานวิจัยนี้เน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และบุตรในเชิงของการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา ความกังวลใจ และเงื่อนไขในด้านเศรษฐกิจกับปัจจัยต่างๆ รวมไปถึง ถึงปฏิสัมพันธ์ในการพบปะหน้าตา รวมไปถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างกันของประชากรต่างรุ่นเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่น

จากการศึกษาพบว่าบุตรสาวจะมีโอกาสให้การช่วยเหลือรับฟังปัญหาและความกังวลใจของพ่อ และแม่ มากกว่า บุตรชาย แต่ในทางกลับกันเพศไม่มีความสัมพันธ์ต่อการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร ในด้านอายุของบุตร บุตรที่มีอายุเพิ่มขึ้นในแต่ละปีก็จะมี โอกาสให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจ ของพ่อแม่ลดลง ในทางกลับกันเช่นกัน บุตรที่มีอายุเพิ่มขึ้นในแต่ละปีก็จะได้รับการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจจากพ่อแม่ลดลง ในด้านระดับการศึกษาของบุตรที่ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และพ่อแม่ที่มีต่อบุตร ในด้านสถานภาพสมรสของบุตรนั้น บุตรที่แต่งงานและอยู่ด้วยกันจะมีโอกาสให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจแก่พ่อแม่ มากกว่าบุตรที่โสด และบุตรที่หย่าหรือแยกทาง ก็จะมีโอกาสได้รับความช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจจากพ่อแม่มากกว่าบุตรที่โสด ในด้านสถานภาพการทำงาน ของบุตรนั้น พบว่าบุตรที่ทำงานจะมีโอกาสให้การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจ ของผู้ที่เป็นพ่อและแม่ มากกว่าผู้ที่ไม่ทำงาน และก็จะมีโอกาสได้รับความช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจ จากพ่อแม่มากกว่าบุตรที่ไม่ได้ทำงานเช่นกัน ในด้านการทำงาน ของพ่อแม่ การศึกษาพบว่า บุตรที่มีทั้งพ่อและแม่ทำงานจะมีโอกาสทั้งได้รับ และให้ความช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจแก่ผู้เป็นพ่อแม่เช่นกัน ส่วนในด้านการอาศัยอยู่ร่วมกันของ พ่อแม่และบุตร พบว่ามีเพียงครอบครัวที่พ่อหรือแม่อาศัยอยู่กับบุตรเท่านั้น ที่พ่อแม่จะมี โอกาสได้รับ การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจจากบุตร มากกว่าครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่ไม่ได้อยู่กับบุตร และมีเพียงครอบครัวที่แม่เท่านั้น และทั้ง พ่อและแม่ที่อาศัยอยู่กับบุตรที่มีโอกาสที่จะให้ การช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร มากกว่าครอบครัวที่ ทั้งพ่อและแม่ไม่ได้ อาศัยอยู่กับบุตร ในส่วนการปฏิสัมพันธ์ของคนในครอบครัวนั้น จากการศึกษาพบว่าครอบครัวที่บุตรส่วนใหญ่พบปะหน้าตากับ พ่อ และ/หรือ แม่ จะมีโอกาสที่บุตรจะช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจแก่พ่อแม่ มากกว่าครอบครัวที่บุตรไม่ได้พบปะหน้าตากับพ่อแม่และแม่ ในทางกลับกัน ครอบครัวที่บุตรส่วนใหญ่พบปะหน้าตาพ่อ และ/หรือ แม่ ก็จะได้รับความช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจ มากกว่า ครอบครัวที่ไม่เคยพบปะหน้าพ่อแม่และแม่ ในด้านการติดต่อสื่อสารกันระหว่างพ่อแม่ และบุตรพบว่ามีเพียงครอบครัวที่ส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารระหว่างแม่และทั้งพ่อและแม่ ที่มีโอกาสที่พ่อแม่จะได้รับความช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจจากบุตรและให้การ ช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจ มากกว่าครอบครัวที่ไม่เคยติดต่อสื่อสาร กับพ่อแม่

ส่วนในด้านการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจนั้นพบว่าบุตรสาวจะมีโอกาสให้การ เกื้อกูลในด้าน เศรษฐกิจแก่พ่อแม่มากกว่าบุตรชาย แต่ในทางกลับกันพ่อแม่จะให้การเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจแก่บุตรชายมากกว่าบุตรสาว ในด้านอายุนุตรนั้นพบว่าอายุนุตรที่เพิ่มมากขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กับการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจจากบุตรที่มีต่อพ่อแม่ แต่ในทางกลับกัน อายุนุตรที่เพิ่มมากขึ้น จะได้รับการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจจากพ่อแม่ลดลง ในด้านระดับการศึกษาของบุตรที่ต่างกัน จะไม่มี ความสัมพันธ์กับการ เกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจทั้งสองทาง คือบุตรที่มีต่อพ่อแม่ และพ่อแม่ ที่มีต่อบุตร ในด้านสถานภาพสมรส ของบุตรนั้น บุตรที่มีสถานภาพสมรสแต่งงานอยู่ด้วยกัน และบุตรที่เป็น หมายจะมีโอกาสให้การเกื้อกูล ในด้านเศรษฐกิจแก่พ่อแม่มากกว่าบุตรที่เป็นโสด แต่สถานภาพสมรส ของ บุตร พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจจากพ่อแม่แก่บุตร ในด้านสถานภาพ การทำงานของ บุตรนั้นพบว่า บุตรที่มีงานทำจะมีโอกาสเกื้อกูลในด้านเศรษฐกิจแก่ พ่อแม่มากกว่า บุตรที่ไม่ทำงาน และบุตรที่มี

งานทำแล้วก็จะมีโอกาสได้รับการเกื้อหนุนในด้าน เศรษฐกิจจากพ่อแม่ น้อยกว่าบุตรที่ไม่มีงานทำ ในด้านการ
ทำงานของพ่อและแม่นั้น ผลการศึกษา พบว่าพ่อ และ/หรือ แม่ที่ทำงานจะมีโอกาสได้รับการเกื้อหนุนจากบุตร
มากกว่า พ่อและแม่ที่ไม่ได้ทำงาน ส่วนโอกาสที่บุตรจะได้รับการเกื้อหนุนในด้านเศรษฐกิจจากพ่อแม่ นั้น ไม่มี
ความสัมพันธ์กับสถานภาพการทำงานของพ่อแม่ ส่วนในด้านการอาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัวของรุ่นพ่อแม่ และ
รุ่นบุตร พบว่ามีเพียงครอบครัวที่แม่อาศัยอยู่กับบุตรเท่านั้นที่พ่อและแม่ จะมีโอกาสได้รับการเกื้อหนุนในด้าน
เศรษฐกิจจากบุตรมากกว่าครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่ไม่ได้อยู่กับบุตร และมีเพียงครอบครัวที่แม่ที่ อาศัยอยู่กับบุตร
ที่มีโอกาสที่บุตรจะได้รับการเกื้อหนุนในด้านเศรษฐกิจจากพ่อแม่ที่ มากกว่าครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่ไม่ได้อาศัยอยู่
กับบุตร ในส่วนการปฏิสัมพันธ์กันระหว่าง ประชากรต่างรุ่นในครอบครัวนั้น พบว่าครอบครัวที่บุตรส่วนใหญ่พบปะ
หน้าตาพ่อ และ/หรือ แม่ที่มีโอกาสที่บุตรจะเกื้อหนุนในด้านเศรษฐกิจ แก่พ่อและแม่มากกว่าครอบครัวที่บุตรและพ่อ
แม่ไม่ได้พบปะหน้าตากัน ในทางกลับกันครอบครัวที่บุตรส่วนใหญ่พบปะหน้าตาพ่อ และ/หรือ แม่ก็จะให้การ
เกื้อหนุนในด้านเศรษฐกิจแก่บุตรมากกว่าครอบครัว ที่ไม่เคยพบหน้าพ่อและแม่ ในด้านการติดต่อกันระหว่างพ่อแม่
และบุตร พบว่าครอบครัวที่บุตร ส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารกับพ่อ และ/หรือ แม่ ผู้เป็นพ่อแม่จะมีโอกาสได้รับการ
เกื้อหนุน ในด้านเศรษฐกิจจากบุตรมากกว่าครอบครัวที่บุตรไม่เคยติดต่อกับพ่อแม่ ส่วนในทางกลับกันนั้นครอบครัว
ที่มีการติดต่อสื่อสารกับพ่อ ซึ่งผู้เป็นพ่อแม่จะให้การเกื้อหนุนในด้านเศรษฐกิจน้อยกว่า ครอบครัวที่บุตรไม่เคยติดต่อ
กับพ่อแม่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าในสังคมเมืองของไทยนั้นผู้เป็นพ่อแม่จะให้ความสำคัญในการเกื้อหนุน และ
ช่วยเหลือกับบุตรชาย แต่ในทางกลับกันนั้นบุตรสาวก็จะเป็นผู้ช่วยเหลือเกื้อหนุนผู้เป็นพ่อแม่ อีกทั้ง เมื่อบุตรที่มีการ
ทำงานมีรายได้ก็จะมีเกื้อหนุน และช่วยเหลือแก่ผู้เป็นพ่อแม่อย่างเห็นได้ชัด การที่จะ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่น
ลดน้อยลงเพื่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว ผู้เป็นพ่อแม่ควรให้ความสำคัญช่วยเหลือเกื้อหนุนกับบุตรทุกคนอย่าง
เท่าเทียมกัน และบุตรทุกคนควรตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยเหลือเกื้อหนุนแก่ผู้เป็นพ่อแม่อย่างเสมอภาค
กันเช่นกันและที่สำคัญจากผลการศึกษา พบว่าบุตรที่มีระดับการศึกษาต่างกันนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับการ
ช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และความกังวลใจ รวมไปถึง ความเกื้อหนุนในด้านเศรษฐกิจระหว่างบุตร กับผู้เป็นพ่อแม่
นั่นก็หมายความว่า ไม่ว่าบุตรที่ไม่มีการศึกษา หรือ มีการศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัยก็จะมี การช่วยเหลือ
เกื้อหนุนผู้เป็นพ่อแม่ไม่แตกต่างกัน หรือการศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อการช่วยเหลือ เกื้อหนุน ระหว่างรุ่น ซึ่งเป็นประเด็น
ที่น่าสนใจอย่างยิ่งที่สามารถนำไปศึกษาเพิ่มเติม หรือวิเคราะห์ถึงปัจจัย สาเหตุ ของระดับการศึกษา ต่อการ
ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นต่อไปได้ และที่สำคัญเพื่อความเป็น ปึกแผ่น การช่วยเหลือเกื้อหนุนให้มีความ
แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นนั้น ไม่ควรมองข้ามการปฏิสัมพันธ์ระหว่างรุ่น การมีปฏิสัมพันธ์กันนั้นเป็นหน้าที่ของประชากร
ต่างรุ่นทุกรุ่น ที่จะติดต่อสื่อสาร พบปะพูดคุย และ ทำความเข้าใจกัน เรียนรู้ความแตกต่างซึ่งกันและกัน เพื่อสร้าง
ความเข้าใจ ทำลายความแตกต่าง หรือ ลดช่องว่างระหว่างรุ่นให้มีความแน่นแฟ้น เป็นปึกแผ่นดังนั้นภาครัฐควรมี
การจัดทำแนวนโยบายที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ เกื้อหนุน ระหว่างประชากรต่างรุ่นในครอบครัว เพื่อ
สร้างความแน่นแฟ้นของสมาชิกในครอบครัวที่ถือได้ว่าครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมที่เล็กที่สุด เช่นนโยบายการ
ลดภาษีส่วนบุคคลในครอบครัวที่มีการดูแล ช่วยเหลือ เกื้อหนุน กันในครอบครัว นโยบายรณรงค์ส่งเสริมครอบครัว
อยู่ดีมีสุข เป็นต้น เพราะปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ซึ่งต่อไปในอนาคตประเทศไทยจะมีสัดส่วน
ส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นอันจะเป็นภาระที่ภาครัฐที่จะต้องหามาตรการรองรับเรื่องการเลี้ยงดูดูแลผู้สูงอายุ จึงควร
มีการเริ่มมาตรการส่งเสริมโดยให้ครอบครัวเป็นหน่วยที่คอยดูแล และเลี้ยงดูผู้สูงอายุให้เป็นผู้สูงอายุที่เป็นผู้สูงอายุ
ที่มีความสุข และมีพฤติกรรมดีด้วยครอบครัวที่อบอุ่น มีการช่วยเหลือเกื้อหนุนกันในครอบครัว และการศึกษาเป็น
การศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นเฉพาะในเขตเมืองคือกรุงเทพมหานคร ดังนั้นแนวทางใน

การศึกษาครั้งต่อไปน่าจะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่างรุ่นในเขตชนบท แล้วนำมาศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท เพื่อหาแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ ในครอบครัวความสัมพันธ์ของประชากรระหว่างรุ่น ให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.พัชรพล วังศ์บุญสิน ผู้อำนวยการศูนย์การพัฒนามนุษย์และการย้ายถิ่น ในการอนุเคราะห์ข้อมูลโครงการ “คุณค่าแห่งครอบครัว และความสัมพันธ์ต่างวัยในประเทศไทย”พ.ศ. 2553 ของศูนย์พัฒนามนุษย์และการย้ายถิ่น วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์ ดร.บังปอนด์ รักอำนวยกิจ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับข้อเสนอแนะและคำปรึกษาในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- [1] Han, Y. S., & Jun, W. P. (2010). *Parental involvement and its effects on satisfaction of parent-child relationship*. Sunway Academic Journal, 7, 48.
- [2] Merz, E.-M., Schuengel, C., and Schulze, H.-J. (2007). *Intergenerational Solidarity: An Attachment Perspective*, Journal of Aging Studies 21: 175 – 186.
- [3] Sánchez, M. (2007). *Spain's Intergenerational Awakening: New Initiatives to Promote Intergenerational Solidarity*. Journal of Intergenerational Relationships, 5(2), 113-118.
- [4] Connidis, I. A. (2010). *Family ties and aging*. Pine Forge Press.
- [5] Lowenstein, A., Katz, R., & Gur-Yaish, N. (2007). *Reciprocity in Parent-Child Exchange and Life Satisfaction among the Elderly: A Cross-National Perspective*. Journal of Social Issues, 63(4), 865-883.
- [6] Bengtson, V., Giarrusso, R., Mabry, J. B., and Silverstein, M. (2002). *Solidarity, Conflict, and Ambivalence: Complementary or Competing Perspectives on Intergenerational Relationships*, Journal of Marriage and Family 64 (3): 568 – 576.
- [7] Dwyer, J. W., Lee, G. R., & Jankowski, T. B. (1994). Reciprocity, elder satisfaction, and caregiver stress and burden: The exchange of aid in the family caregiving relationship. Journal of Marriage and the Family, 35-43.
- [8] McChesney, K. Y., and Bengtson, V. L. (1988). *Solidarity, Integration, and Cohesion in Families: Concepts and Theories*, In D. J. Mangen, V. L. Bengtson, and P. H. Landry, Jr. eds., *Measurement of Intergenerational Relations*, 15-30. Newbury Park, California: Sage Publications, Inc.
- [9] Luscher, K., and Pillemer, K. (1998). *Intergenerational Ambivalence: A New Approach to the Study of Parent-Child Relations in Later Life*, Journal of Marriage and Family 60 (2): 413 – 425.
- [10] Ikkink, K. K., Van Tilburg, R., and Knipscheer, K. (1999). *Perceived Instrumental Support Exchanges in Relationships between Elderly Parents and Their Adult Children: Normative and Structural Explanations*, Journal of Marriage and Family 61: 831 – 844.

- [11] Knodel, J, and Chayovan, N. (2009). *Intergenerational Relationships and Family Care and Support for Thai Elderly*, Ageing International Journal 33: 15 – 27.
- [12] Lowenstein, A., and Daatland, S. O. (2006). *Filial Norms and Family Support in a Comparative Cross-National Context: Evidence from the OASIS Study*, Ageing and Society 26: 203 – 223.
- [13] Marshall, V. W., Matthews, S. H., and Rosenthal, C. J. (1993). *Elusiveness of Family Life: A Challenge for the Sociology of Aging*, In G. L. Maddox, and M. P. Lawton eds., Annual Review of Gerontology and Geriatrics, 13, 39-72. New York: Springer.
- [14] Silverstein, M., and Bengtson, V. L. (1997). *Intergenerational Solidarity and the Structure of Adult Child– Parent Relationships in American Families*, American Journal of Sociology 103: 429-460.
- [15] Taylor, A. C., Robila, M., and Lee, H. S. (2005). *Distance, Contact, and Intergenerational Relationships: Grandparents and Adult Grandchildren from an International Perspective*, Journal of Adult Development 12 (1): 33 – 41.
- [16] Yi, C-C., Pan, E-L., Chang, Y-H., and Chan, C-W. (2006). *Grandparents, Adolescents, and Parents: Intergenerational Relations of Taiwanese Youth*, Journal of Family Issues 27 (8): 1042 – 1067.